

Kiintopisteenä avoin kaasumarkkina

Anni Sarvaranta
Suomen Kaasinsiirtopalvelut Oy

Kaasuyhdistyksen neuvottelupäivät 23.5.2019

Esityksen sisältö: pikakertaus ja 3 x tilannekatsaus

Pikakertaus: Tausta
ja markkinamalli

Tausta

Syöttö-
ottojärjestelmä

Markkinaroolit
avoimella
markkinalla

Tilannekatsaus:
Markkinan
avaaminen
kilpailulle

Miten edennyt

Tavoiteaika-
taulu
loppuvuodelle

Tilannekatsaus:
Uuden
siirtoverkko-yhtiön
kehittäminen

Uusi kaasun
siirto-
verkkoyhtiö

Suomen
Kaasunsiirto-
palvelut?

Tilannekatsaus:
Markkina-
integraatio

Alueen infran
kehittyminen

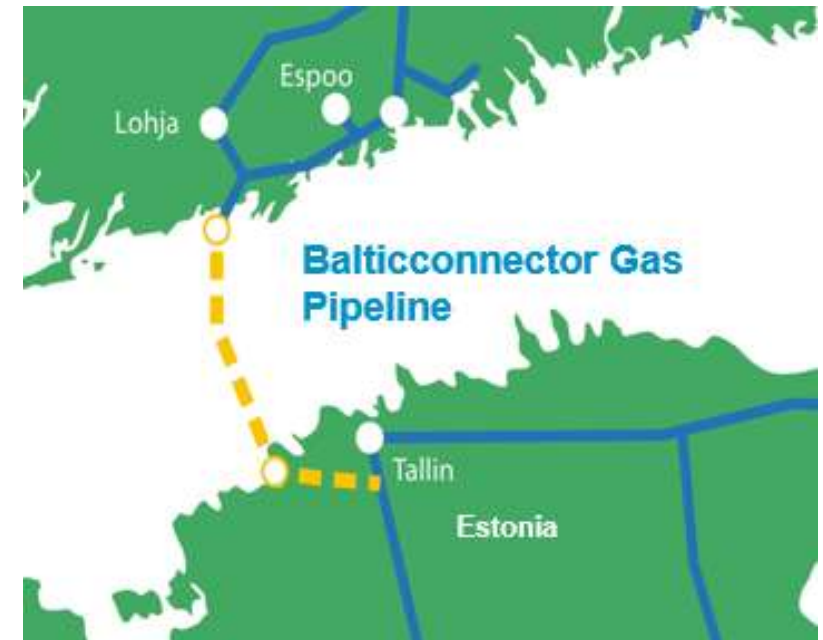
Integraation
tilannekatsaus

Pikakertaus: tausta ja uusi markkinamalli

Tavoitteet hallituksen selonteosta kansalliseksi energia- ja ilmastostrategiaksi vuoteen 2030

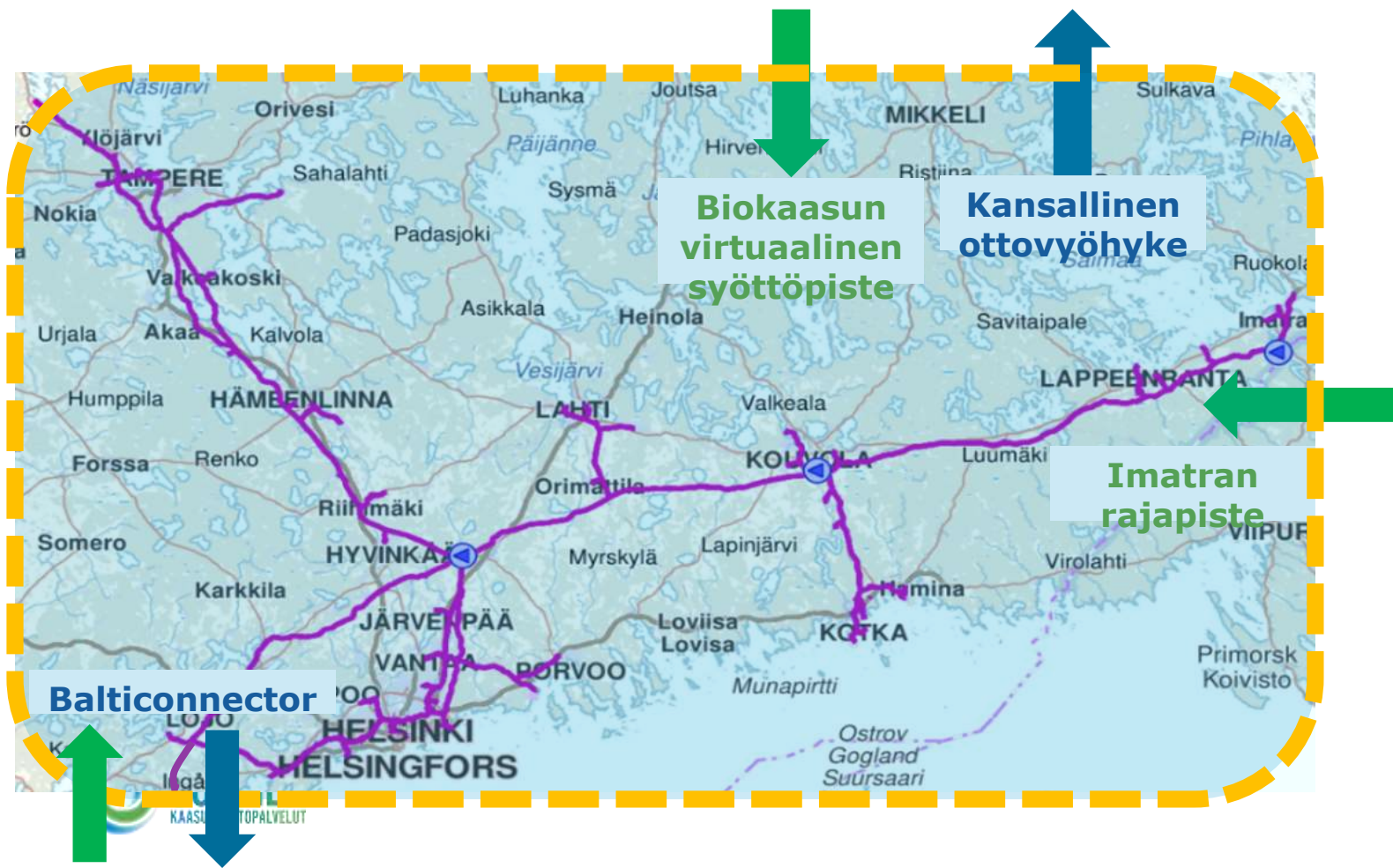
- Suomen ja Viron välisen Balticconnector-kaasuputken rakentaminen luo reitin vaihtoehtoisille kaasunhankintalähteille ja mahdollistaa kaasumarkkinoiden avautumisen ja uudistamisen
- Investoinnin valmistuessa luovutaan kaasumarkkinadirektiivin poikkeuksesta, luovutaan putkikaasun hintasäätelystä ja otetaan käyttöön kaasun markkinapaikat ja sisämarkkinasäännöt
- Gasumin siirtoverkko eriytetään kaasun myynnistä ja avataan kaasumarkkinat kokonaan kilpailulle vuoden 2020
- Tavoitteena on luoda Suomen ja Baltian maiden alueelliset kaasumarkkinat, kilpailun lisääntyminen ja parempi kilpailukyky kaasulle

Kuva: Baltic Connector Oy

Taustalla visio Euroopan yhteisistä energiamarkkinoista. Vuonna 2016 EU-komissio myönsi Balticconnector-hankkeelle 187,5 M€ rahoituksen (kokonaisinvestointi 250 M€)

Avoimen markkinan syöttö- ottojärjestelmässä kaupankäynti käydään kahdella tuotteella

Kaasuenergia,
joka tarkoittaa tiettyä määrää kaasua
yksikössä kilowattituntia.

- Kaasu virtaa sisään järjestelmään syöttöpisteistä ja ulos ottopisteistä
- Kaasuenergian omistajanvaihdoksista ilmoitetaan siirtoverkonhaltijan ylläpitämään virtuaaliseen kauppapaikkaan taseselvitystä varten

Kapasiteetti,
joka tarkoittaa oikeutta siirtää edellä
mainittua kaasuenergiaa siirtoverkossa.

- Kapasiteettia varataan syöttö- ja ottopisteisiin, jotta haluttu kaasuenergia saadaan siirrettyä fyysisesti siirtojärjestelmässä.

Keskeiset markkinaroolit avoimella kaasumarkkinalla

Avoimen markkinan dokumentaatio: ohjaa ja määrittää tarkemmin kuinka avoimella markkinalla toimitaan

Lainsäädäntö,
viranomais määräykset ja -
ohjeet

Energiaviraston
vahvistamat ehdot

Markkinasäännöt ja
sopimukset, hinnoittelu

Markkinan ohjeet ja
suositukset

Tekniset dokumentit ja
projektidokumentit

Maakaasudirektiivi; Maakaasuverkkoasetus; Maakaasun verkkosäännöt; Maakaasumarkkinalaki; Valtioneuvoston asetukset (valmisteilla); Energiaviraston määräykset ja ohjeet (päivitettävänä)

Siirtoverkonhaltijan siirtopalvelujen ehdot; Tasehallinnan ehdot; Liittymisehdot; Yhteistyö siirtoverkonhaltijan ja jakeluverkonhaltijan välillä; Ulkomaan yhteyksissä noudatettavat siirtopalvelun ehdot; Ulkomaan yhteyksissä noudatettavat siirtomaksut

Kaasunsiirron säännöt; Kaasunjakelun säännöt; Biokaasun säännöt; Yhteistyösopimus järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ja jakeluverkonhaltijan välillä; Puitesopimukset (Shipper ja trader, Siirtoverkon loppukäyttäjä, Vähittäismyyjä, Biokaasun verkkoon syöttäjä), Liittymissopimukset siirtoverkkoon, Siirtohinasto

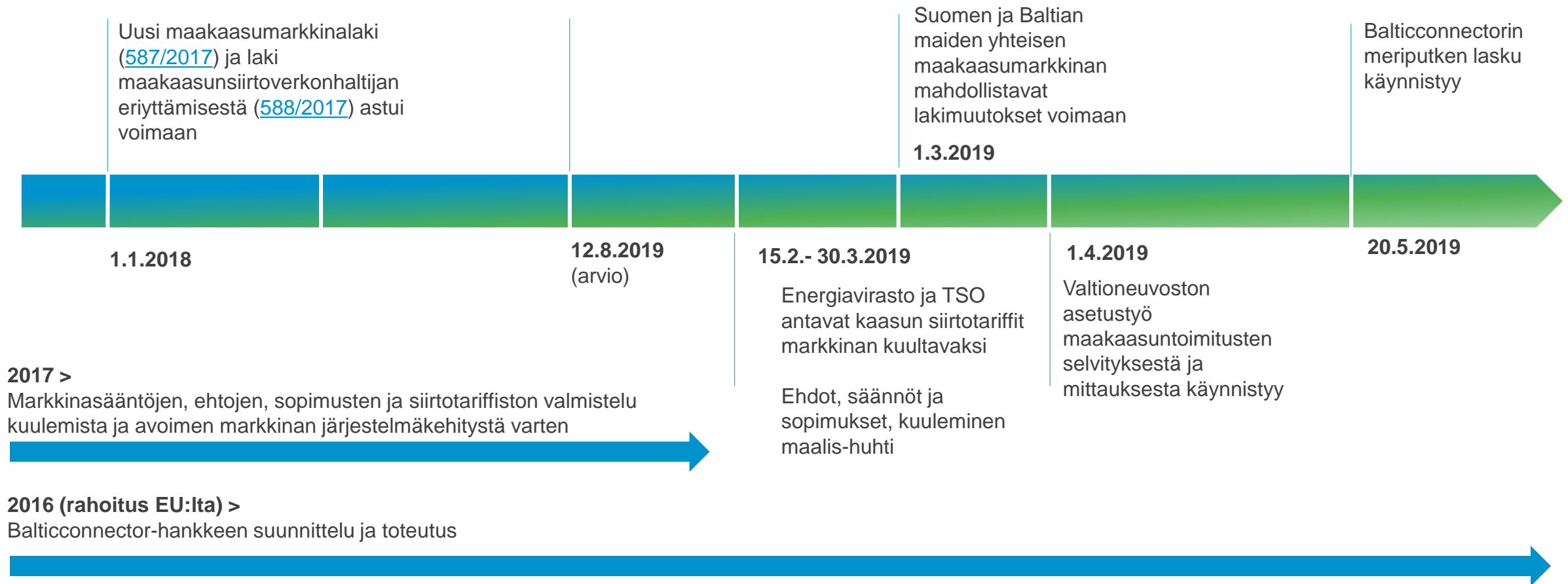
Mittaussuosituksukset; Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohje (1. versio)

Kaasun vähittäismarkkinoiden keskitetyn tiedonvaihdon prosessikuvaukset; Kaasudatahubin API-rajapinnan dokumentaatio, rakenne ja tietokenttäkuvaukset; GS1-järjestelmän esittely; Kaasudatahubin standardit käyttöpaikkatiedoille ja mittaustietojen SAF-aikasarjoille; Kaasudatahubin käyttöohjeet (tulossa videoita, muut ohjeet käyttöliittymään sisäänrakennettuina); TSO:n portaalin käyttöohjeet (tulossa videoita, muut ohjeet käyttöliittymään sisäänrakennettuina); Kaupankäynti-ilmoitusten ja nominaatioiden standardit ja testausohjeet (ei vielä laadittu)

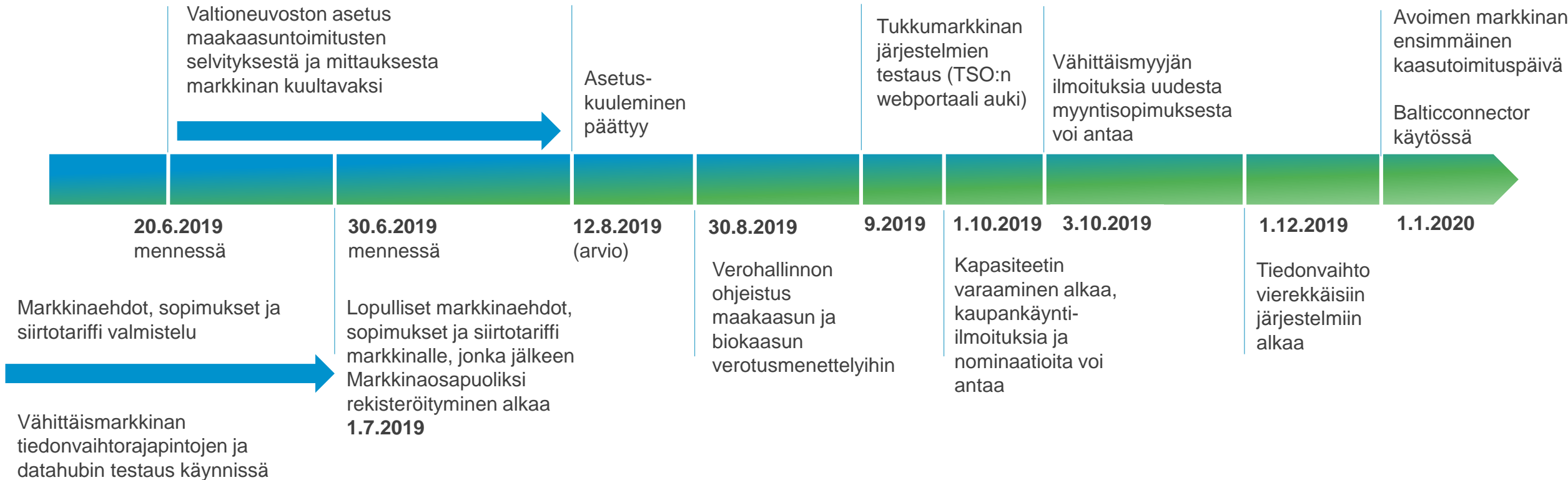

Tilannekatsaus: Markkinan avaaminen kilpailulle

Nostoja olennaisista päivämääristä (menneet)

Nostoja olennaisista päivämääristä (tulevat)

Tilannekatsaus: Uuden siirtoverkkoyhtiön kehittäminen

Gasum eriytetään: Suomeen tulee uusi, itsenäinen kaasun siirtoverkonhaltija

- Vuoden 2020 alusta alkaen Suomen maakaasun siirtoverkkoa operoi Gasumista eriytetty kaasun siirtoverkkoyhtiö, **Gasgrid Finland**
- Gasgrid Finlandilla tulee olemaan järjestelmävastuu koko kaasun siirtoverkosta Suomessa 2020 lähtien
 - kaasun siirtoverkon käyttö ja ylläpito
 - toiminta-alueen kehittäminen
 - kaasumarkkinan toimivuuden edistäminen
- Siirtohinnoittelun kohtuullisuutta valvoo jatkossakin Energiavirasto
- Valtio-omisteinen yhtiö
- Toiminnan käynnistyessä
 - työllistää noin 40 henkilöä
 - liikevaihto noin 80 M€/a
- Toiminnan suunnittelu käynnissä

Siirtoverkonhaltijan palvelut kehityksessä

Siirron palvelut

- Kaasun siirtopalvelut
- Tasehallintapalvelut
- Virtuaalinen kauppapaikka
- Kapasiteetin jälkimarkkinapalvelu portaalin kautta
- Datahub (tiedonvaihto vähittäismarkkinalle)

Liittymispalvelut

- Siirtoverkkoon liittymisen palvelut

Lisäarvopalvelut

- Biokaasusertifikaattipalvelu
- 24h-asiakaspalvelut
- Raportointipalvelut ja datapankki

Kaasupörssi Oy

Suomen Kaasunsiirtopalvelut?

- Perustettu vuonna 2018 osana Suomen Valtion suunnitelmaa avata kaasumarkkinat vuoden 2020 alussa
- Tehtävä organisoida 1.1.2020 käynnistyvän itsenäisen, Gasumista eriyttävän kaasunsiirtoyhtiö Gasgrid Finlandin toiminta, ja tukea Suomen siirtymistä kohti avointa markkinaa osallistamalla sidosryhmät aktiiviseen vuorovaikutukseen ja tiedonjakoon
- Kaasuyhdysputkea Suomen ja Viron välille rakentava Baltic Connector Oy siirtyi vuoden 2018 lopussa Suomen Kaasunsiirtopalveluiden tytäryhtiöksi
- Operatiivinen toiminta käynnistyi helmikuussa 2019, 1.1.2020 alkaen Suomen Kaasunsiirtopalveluista ja Baltic Connectorista tulee osa Gasgrid Finlandia

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Haku Hakusivulle »

Vastuualueet Ajankohtaista Säädösvalmistelu ja hankkeet Julkaisut **Ministeriö** Yhteystiedot

FI / MINISTERIÖ / JOHTO JA ORGANISAATIO / ELINKEINOMINISTERI / VALMISTAUTUMINEN AVOIMEEN KAASUMARKKINAAN ETENE

Valmistautuminen avoimeen kaasumarkkinaan etenee

Valtioneuvoston viestintäosasto 27.9.2018 13:34
TIEDOTE 439

Valtio valmistautuu maakaasumarkkinan avautumiseen vuoden 2020 alusta lukien. Tuolloin Gasumin kaasun myynti- ja siirtoliiketoiminta eriytetään toisistaan uuden maakaasumarkkinalain mukaisesti. Gasumin siirtoliiketoiminta ja Balticconnector-putki yhdistetään uuteen yhtiöön.

Gasum on perustanut uuden tytäryhtiön Suomen Kaasunsiirtopalvelut Oyn, jonka tehtävä on organisoida 1.1.2020 käynnistyvän itsenäisen kaasunsiirtoyhtiön toiminta. Kaasuyhdysputkea Suomen ja Viron välille rakentava projektiyhtiö Baltic Connector Oy liitetään osaksi Suomen Kaasunsiirtopalvelut Oy:tä tämän vuoden loppuun mennessä.

Gasum valmistautuu parhaillaan markkinan avautumiseen sekä yhtiön eriyttämiseen ja nyt tehtävä omistusjärjestely on osa valmistelutyötä. Balticconnector jatkaa suunnitelmien mukaisesti itsenäisesti kaasuyhdysputkihankkeen toteuttamista.

Lisätietoja:
finanssineuvos Minna Pajumaa, p. 0295 160147, minna.pajumaa@vnk.fi, valtioneuvoston kanslia

Johto ja organisaatio
Pääministeri
Kunta- ja uudistusministeri
Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri
Elinkeinoministeri
Valtiosihteeri ja alivaltiosihteeri
Hallinnonala ja erityistehtävät
Talous
VNK työpaikkana
Historiaa
Toimintilat

Gasgrid Finlandin toimitusjohtajaksi Olli Sipilä, KTM

- Olli Sipilä aloittaa Suomen Kaasunsiirtopalveluiden toimitusjohtajana 1.8. ja siirtyy 1.1.2020 Gasgrid Finlandin toimitusjohtajaksi
- Tehtävään Olli siirtyy ÅF Pöyryn Liikkeenjohdon konsultoinnin Suomen energiatoimialajohtajan tehtävistä

Tilannekatsaus: Markkinaintegraatio

Kohti yhteistä markkina-aluetta Baltian kanssa

- 1 Baltic Pipe gas interconnector
Poland - Denmark (2022/23)
- 2 Balticconnector gas interconnector
Finland- Estonia (2020)
- 3 Incukalns Gas Storage, Latvia
- 4 Klaipeda LNG terminal, Lithuania
- 5 Gas Interconnector Poland Lithuania
(GIPL) (2022)

 = Supply from Russia

— Existing pipes
..... Pipes in construction

Kiitos mielenkiinnosta!

Anni.Sarvaranta[at]figas.fi

Lisätietoa markkinan avaamisesta

www.figas.fi

www.kaasumarkkina.fi